

Ärende

Fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2012 inom ramen för kultursamverkansmodellen

Part

Landstinget Västmanland, org.nr. 232100-0172, Box 1093, 721 27 Västerås

Kulturrådets beslut

Statens kulturråd beviljar Landstinget Västmanland statsbidrag med 29 139 000 kronor att fördelas i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Utbetalning av statsbidraget sker kvartalsvis, utan rekvisition, till det plus- eller bankgirokonto som angivits i framställan.

Övriga villkor för beslutet om att bevilja statsbidrag framgår av *beslutsbilaga 1*.

Framställan

Landstinget Västmanland inkom den 2 november 2011 med en regional kulturplan som beskriver regionens prioriteringar i fråga om regional kulturverksamhet och fördelning av statliga medel i anslutning till denna. Kulturplanen har sammanställts och beslutats av Landstinget Västmanland. Planen har tagits fram i samverkan med regionens kommuner och efter samråd med bl.a. företrädare för regionens professionella kulturliv och den ideella sektorn. Kompletterande information har lämnats den 13 december 2011.

Ärendets beredning

Samråd i detta ärende har skett med myndigheterna/organisationerna i samverkansrådet. Samverkansrådet består av Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Riksteatern, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kungliga biblioteket, Konstnärsnämnden, Länsstyrelserna (representerade av Länsstyrelsen i Södermanland) samt Kulturrådet. Diskussioner har även förts med Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS) och Ideell Kulturallians.

Ärendet har beretts inom Kulturrådets kansli och med samverkansrådets parter inför beslut av Kulturrådets styrelse.

Skäl för beslutet

Tillämplig reglering m.m.

Kulturrådet disponerar under budgetåret 2012 medel för fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet under anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet* som uppgår till 1 278 295 000 kronor.

Kulturrådet beslutar om fördelning av detta statsbidrag till landstingen respektive Region Gotland med stöd av lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet samt i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Landstinget Västmanland har inkommit med en regional kulturplan och är enligt lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet berättigade att ta emot och vidarefördela statsbidrag enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ur anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*.

Utgångspunkt för bedömning

Syftet med fördelningen av statsbidraget är enligt 6 § i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Bidragsgivning enligt denna förordning ska främja en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslöjd.

De nationella kulturpolitiska målen är att: kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken: främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning

och till att utveckla sina skapande förmågor; främja kvalitet och konstnärlig förnyelse; främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas; främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan; samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

I förordningen (2007:1186) med instruktion för Kulturrådet anges att myndigheten i sin verksamhet ska integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Av Kulturrådets regleringsbrev för 2012 framgår att regeringens kulturpolitiska prioriteringar under mandatperioden är: barns och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden samt förbättrade villkor för den nyskapande kulturen.

Ett övergripande mål för Kulturrådets bidragsgivning är ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet.

Kulturrådet har i beredningen tagit fasta på de utgångspunkter för kultursamverkansmodellen som presenterades i Kultursamverkansutredningen, att det statliga stödet bl.a. ska syfta till att utveckla den kulturella infrastrukturen, främja en regional mångfald genom att de skilda förutsättningar som kulturlivet har runt om i landet tas tillvara på bästa sätt och ge möjligheter för kulturskapare i hela landet att arbeta och utveckla sitt konstnärskap.

Enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska kulturplanerna utarbetas efter samråd med det civila samhället och det professionella kulturlivet.

Enligt Kulturrådets bedömning bör det framgå av kulturplanen hur landstinget definierat civilsamhället och därmed också vilka man vänder sig till i dialogen. Vidare bör syftet med dialogerna framgå. Samtalet som förs med det civila samhället måste ske på villkor som passar bägge parter. Landstingens ansvar är i första hand att diskutera med de parter som företräder en regional nivå.

På samma sätt som samråden med det civila samhället bör struktureras, måste också samråden med de professionella kulturskaparna ges en struktur. För några län kan ett samarbete som går över länsgränserna vara ett fruktbart sätt att arbeta med de professionella kulturskaparna. I utredningen "Spela samman" talas om att gruppen med professionella kulturutövare ska ges möjlighet att uppmärksamma kulturskaparnas roll i samhället och lyfta fram kulturens egenvärde. Samråden med de professionella kulturskaparna är en viktig länk för att kunna upprätthålla principen om armlängdsavstånd.

Enligt lagen (2009:724) om de nationella minoriteterna och minoritetsspråk ska det allmänna främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Av kulturplanen bör det framgå hur landstingen beaktar lagens intentioner inom kulturområdet.

Regeringen har under 2011 presenterat en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken för åren 2011-2016. Kulturrådet har som sektorsansvarig myndighet fått i uppdrag att stödja och driva på arbetet med att nå målen inom de delar av kulturområdet som ligger inom Kulturrådets ansvarsområde. Målen som ska uppnås är att:

- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt senast 2016.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster tillgänglighetanpassade senast 2016.

Kulturrådet gör under början av 2011 bl.a. med hjälp av landstingen/regionerna en kartläggning av området, en så kallad nollvärdesmätning. Arbetet med att förverkliga funktionshinderspolitikens mål bör fortsättningsvis finnas beskrivna i kulturplanerna.

Utgångspunkt för beräkningen av medelstildelningen 2012 är det statliga verksamhetsbidrag som 2011 beviljades de regionala kulturverksamheter som anges i 8 § förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Bedömning

Kulturrådet har tillsammans med samverkansrådet granskat Västmanlands läns regionala kulturplan.

Kulturrådet konstaterar att kulturplanen har tagits fram i samverkan med kommunerna och efter samråd med kulturlivet samt den ideella sektorn i enlighet med förordningen.

Enligt Kulturrådets bedömning finns de sju områden som statsbidraget avser beskrivna i kulturplanen, vilket ger goda möjligheter till ökad samverkan inom kultursektorn och kan även utgöra en kraft i den lokala och regionala utvecklingen. I relation till de nationella kulturpolitiska målen och efter dialog med samverkansrådets parter har Kulturrådet valt att särskilt belysa följande delar av kulturplanen.

Västmanland har behandlat frågan om de nationella minoriteternas kultur och lyfter att de regionala kulturinstitutionerna kan spela en viktig roll i detta sammanhang.

För att främja tillgänglighet och delaktighet finns ambitioner att utveckla modellen "Ett kulturliv för alla" till fler konstområden. Inom scenkonst- och musikområdet finns även en vilja att utveckla samverkan över länsgränserna för att kunna erbjuda ett brett utbud av hög kvalitet. Man önskar även utveckla den internationella verksamheten för ung elektronisk musik och visuella konstarter i Norberg samt erbjuda residens inom dansverksamheten.

Den regionala museiverksamheten ska skapa en ökad tillgänglighet till kulturarvet genom inrättande av ett nätverk. Kulturarv ses som viktig tillväxtfaktor. Man har identifierat ett stort behov av att bygga upp en infrastruktur på ABM-området i länet. Tillsammans med civilsamhället vill man driva kulturmiljövården framåt.

Museet vill utveckla utställningsverksamheten i de nya lokalerna. Ambitioner rörande barn och unga finns på övergripande regional nivå. Ett medeltidsmuseum i Norberg och ett arkeologiskt försökscentrum vid Anundshög är viktiga utvecklingsfrågor.

Konstkonsulenten är kopplad till läns museet. Västerås konstmuseum är en stark utställningsarrangör som fått nya möjligheter i samband med flytten till nya lokaler.

Inom den konst- och kulturfrämjande verksamheten i Västmanlands län finns samverkan kring bland annat arrangörsutveckling och barn- och ungas rätt till kultur.

En utredning rörande de enskilda arkiven i länet har nyligen genomförts. Landstinget har som ambition att arbeta fram en grund för hur arkiven på ett professionellt sätt ska tas tillvara och tillgängliggöras. Man vill stödja en utveckling för utökat samarbete mellan grannlänen i arkivfrågor, att arbeta för att ungdomar får lära sig ett källkritiskt förhållningssätt.

Inom filmområdet prioriteras satsningar på barn och unga, visning och talangutveckling. Västmanland har som ambition att stärka strukturerna för filmen, exempelvis genom arrangörsutveckling och att verka för digitalisering av biografier. Man avser också att arbeta vidare med strukturer för "filmens kretslopp", där nybörjare coachas av etablerade filmskapare. Västmanland samverkar interregionalt kring filmkulturell verksamhet.

Hemslöjdsområdet finns med under flera rubriker. Spridningen är bra över länet och genom Kraftcentrum arbetar man bl.a. med mångfalds och jämställdhetsaspekter. Västmanland ger frågorna en stark position och det man har som ambition att genomföra kommer också att kunna följas upp. Ett samarbete inom KKN över länsgränser kommer att påbörjas av hemslöjdskonsulenter i Stockholms, Sörmlands, Västmanlands och Örebro län.

Inom biblioteksområdet prioriteras bl.a. att stödja utvecklingen av biblioteken som kulturella mötesplatser och utveckla metoder för folkbibliotekens arbete med lässtimulans och livslångt lärande. Man vill även utveckla det interregionala samarbetet för att skapa en funktionell biblioteksregion. Bibliotekskonsulenter har en strategisk funktion i biblioteksutvecklingen bl.a. inom områden IT, media och barn och unga.

Med utgångspunkt i Landstinget Västmanlands ambitioner inom dansområdet utgår Kulturrådet från 2010 års bidrag till danskonsulentverksamhet vid medelsberäkningen.

Landstinget Västmanland har angivit att den regionala och kommunala medfinansieringen räknas upp. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att även de statliga bidragen räknas upp med 1 procent.

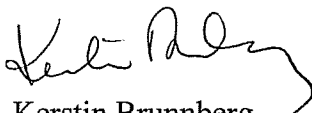
Kulturrådet föreslår att Landstinget Västmanland beviljas statsbidrag med 29 139 000 kronor, som Landstinget Västmanland enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska fördela till verksamheter som får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman.

Handläggningen av ärendet

Detta beslut har fattats av Kulturrådets styrelse genom ordförande Kerstin Brunnberg och ledamöterna Benny Fredriksson, Charlotte Gyllenhammar, Karin Helander, Tebogo Monnakgotla, Lars Strannegård, Mats Wallenius och generaldirektören Kennet Johansson. Ärendet föredrogs för styrelsen av koordinatörerna Lisa Poska och Erik Åström.

I beredningen av ärendet har även avdelningschefen Benny Marcel, enhetscheferna Mika Romanus och Signe Westin, koordinatörerna Lotta Brilioth Biörnstad, Emma Larsson och Ellen Wettmark samt handläggarna Cay Corneliuson, Anna Eineborg, Eva Ottosson, Jelena Jesic, Siv Junback, Jochum Landin, Magnus Lemark, Anna Selvåg, Per Svenson och Julia Sundberg deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Kerstin Brunnberg

Lisa Poska

Erik Åström